

Zagłada w przestrzeni publicznej: artykulacje, nadużycia, przechwycenia

/Call for articles/

Numer 17 rocznika „Zagłada Żydów. Studia i Materiały” (rok 2021) chcemy poświęcić **różnym formom obecności Zagłady w przestrzeni publicznej**. Chodzi nam nie tylko o historię Holokaustu czy sposoby jej uprawiania, ale też o jej ideologizowanie i instrumentalizowanie w celach politycznych, a także o szeroko pojęte reprezentacje doświadczenia Zagłady: w sztuce, filmie, literaturze; o strategię wystawiennicze w muzeach i o praktyki komemoratywne w przestrzeni społecznej; *last but not least* — o obecność Zagłady w nowych mediach, głównie w Internecie (chodzi zarówno o strony edukacyjne, strony oficjalnych instytucji badawczych czy muzealnych, jak i o media społecznościowe oraz inicjatywy osób prywatnych i organizacji społecznych). Redakcja wraca w ten sposób do zagadnień, które stanowiły rdzeń numeru 6 (rok 2010), ale w zmienionej i rozszerzonej formule. Chcemy dzięki temu zrozumieć, z jakich powodów doszło do zerwania ciągłości historycznej w pojmowaniu Zagłady (jako zdarzenia minionego o określonej strukturze) i przekształcenia jej w pojedyncze, aktualizowane współcześnie fakty pamięciowe, zagarniane i przechwytywane przez jednostki i całe zbiorowości. Wcześniej interesowała nas problematyka z pogranicza etyki i estetyki: kiczu holokaustowego oraz najrozmaitszych nadużyciach w publicystycznej, literackiej i artystycznej reprezentacji Zagłady czy w dyskursie publicznym. Jest to refleksja już dość dobrze zadomowiona we współczesnej humanistyce (zob. klasyczne prace Toma Segeva *The Seventh Million. The Israelis and the Holocaust* (1991, wyd. polskie *Siódmy milion. Izrael – piętno Zagłady*, 2012), Petera Novicka *The Holocaust and Collective Memory. The American Experience* (1999), Tima Cole’a *Selling the Holocaust. From Auschwitz to Schindler. How History is Bought, Packaged, and Sold* (1999) czy Ruth Franklin *A Thousand Darkneses. Lies and Truth in Holocaust Fiction* (2011)). Nie wyczerpuje ona jednak zagadnienia współczesnego „życia Zagłady”, tego, co za niemieckim historykiem sztuki Aby Warburgiem można by nazwać jej „życiem pośmiertnym” (*Nachleben*). Teraz proponujemy poszerzenie pola badawczego i namysł nad przestrzenią publiczną (rozumianą podobnie jak habermasowska sfera publiczna – *public sphere* – jako terytorium społecznym i symbolicznym, gdzie ścierają się ze sobą różne języki, dyskursy, narracje i strategie mówienia/pisania/przedstawiania Zagłady; gdzie stosuje się różne „polityki” jej wykorzystywania czy eksploatawania. Analityczna obserwacja i badawcza interpretacja przejawów tej obecności rozgrywa się z jednej strony w polu wartości poznawczych (prawda – fałsz), moralnych (dobro – zło; użycie i nadużycie), estetycznych (m.in. kategorie stosowności i niestosowności przedstawienia), pragmatycznych (co się opłaca rynkowo i politycznie). Z drugiej strony zaś w polach produkcji kulturowej i władzy (Bourdieu), gdzie stawką jest oderwanie się Zagłady od jej podłoża historycznego i uwikłanie jej w najróżniejsze ideologiczne rozgrywki, spory, system rynkowy i inne współczesne psychozy z psychozą kapitalizmu na czele.

Oto proponowane zagadnienia do podjęcia:

- Zagłada a zagłady w dyskursie medialnym/publicznym (użyteczność tworzenia analogii między Zagładą a powojennymi faktami społecznymi o całkowicie innym charakterze i zasięgu, ale o silnym ładunku emocjonalnym, takimi jak „holokaust zwierząt”, aborcja, praktyki polityczne czy religijne i inne, *versus* zagrożenia płynące z tworzenia takich analogii)
- Sprawiedliwi i „Sprawiedliwi”: historia i współczesne losy figury Sprawiedliwego, jej reprezentacje narracyjne, najnowsze ujęcia historyczne, manowce dyskursu o Sprawiedliwych;
- od popularyzacji do banalizacji (w obszarze edycji świadectw Zagłady, popularyzacji wiedzy o Zagładzie, przedsięwzięć edukacyjnych);
- od kiczu, grafomanii, kuriozów przez różne nadużycia estetyczne, obyczajowe (pornografizacja) i moralne, do komercjalizacji (w obszarze literatury pięknej: proza, poezja, dramat, reportaż, esej, literatura wspomnieniowa; w obszarze sztuk wizualnych, filmu, teatru);
- polityka historyczna, instrumentalizacja historii Zagłady w celach politycznych, ideologicznych, również w edukacji szkolnej;
- konieczność nauczania o Zagładzie i niebezpieczeństwa z tym związane, wyzwania, przed jakimi stoi edukacja o Zagładzie dzisiaj;
- strategie upamiętniania Zagłady: dyskursy wystawiennicze w muzeach historycznych, praktyki komemoratywne (akcje, instalacje, pomniki, inicjatywy lokalne) etc.
- obecność Zagłady w Internecie: od digitalizacji dokumentów, przez techniki zastępowania oryginałów kopiami cyfrowymi, przenoszenie archiwów do sieci, po nadużycia i wykroczenia związane z mową nienawiści (hejtem).

Redakcja

Kalendarz i procedura przyjmowania tekstów

15 września 2020 r. – ostateczny termin nadsyłania propozycji artykułu zawierającego:

- konspekt artykułu, na który się składają: tytuł, główne tezy, metodologia, źródła; objętość do 1800 znaków,
- krótka nota o autorze zawierająca informacje o karierze akademickiej, bieżącej afiliacji, zainteresowaniach i dokonaniach badawczych, wykaz najważniejszych publikacji.

Propozycję artykułu należy przysyłać mailowo na adres redakcji: redakcja@holocaustresearch.pl

30 września 2020 r. – termin ostatecznej decyzji Redakcji o przyjęciu propozycji i zamawiania tekstów

1 lutego 2021 r. – nieprzekraczalny termin nadsyłania tekstów

Procedury recenzowania, którymi posługuje się Redakcja pisma „Zagłada Żydów. Studia i Materiały”, są zgodne z wytycznymi dotyczącymi recenzowania przygotowanymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w broszurze „Dobre praktyki w procedurach recenzyjnych w nauce”, a w szczególności:

1. Teksty są poddawane wstępnej ocenie przez Redakcję. Weryfikacji podlegają: zakres tematyczny nadesłanego artykułu (pod kątem jego zgodności z tematyką pisma), zgodność z kryteriami formalnymi dla tekstu naukowego oraz stosowanie się autora do [instrukcji wydawniczej](#). Na podstawie wstępnej rekomendacji co najmniej dwóch członków Redakcji są one kwalifikowane do dalszej procedury recenzyjnej lub odrzucane. W każdym wypadku autor jest informowany o decyzji Redakcji.

2. Redakcja stosuje zasadę *double blind review*, zgodnie z którą recenzenci i autor nie znają tożsamości drugiej strony.

Pełen opis procedury redakcyjnej oraz wykaz recenzentów na [stronie rocznika](#)

Wymagania dotyczące tekstów

Objętość tekstu

- dział „Studia” – maks. 40 000 znaków łącznie ze spacjami i przypisami,
- pozostałe działy – maks. 20 000 znaków łącznie ze spacjami i przypisami,
- recenzje – maks. 15 000 znaków łącznie ze spacjami i przypisami.
- W przypadkach specyficznych, wyłącznie po uprzednim kontakcie i akceptacji przez Redakcję, dopuszczalna jest objętość przekraczająca powyższe limity.

Materiały graficzne

- Możliwe jest umieszczanie w tekście zdjęć, grafik, wykresów, map. W wersji papierowej są one drukowane w skali odcieni szarości.
- Konieczne jest podanie ich źródła oraz podpisu w formie zgodnej z wymaganiami posiadacza praw autorskich. Na autorze tekstu ciąży także obowiązek wskazania na rodzaj praw autorskich oraz ich pozyskanie.

- Materiały graficzne należy załączać w osobnych plikach w formatach jpg (fotografie, ilustracje) lub pdf (wykresy, mapy), w rozdzielczości minimum 300 dpi.

Formatowanie tekstu i wymagania techniczne

- format pliku – MS Word (doc lub docx) / OpenOffice (odt),
- czcionka: Times New Roman, rozmiar 12 pkt., wyjustowanie, interlinia – 1,5 wiersza,
- tytuły rozdziałów i podrozdziałów: pogrubione, wyrównane do lewej,
- marginesy: 2,5 cm
- przypisy dolne: ciągłe, czcionka 10 pkt., pojedyncza interlinia,
- tytuł pliku: nazwisko oraz dwa pierwsze słowa tytułu rozdzielone podkreślnikami (bez polskich znaków diakrytycznych), np. Nazwisko_Pierwsze_Slowa.doc

Dodatkowe wymagania:

- Na pierwszej stronie wyrównane do lewej:
  - imię i nazwisko
  - afiliacja
  - ORCID
  - e-mail
  - Streszczenie artykułu o objętości nie większej niż 600 słów, zawierające ogólne informacje o tekście, opis poruszanych zagadnień, najważniejsze tezy, wnioski.
  - Wykaz słów kluczowych – nie więcej niż 8.
  - W przypadku recenzji poniżej danych autora należy podać adres bibliograficzny recenzowanej książki według wzoru: „Recenzja: autor lub redaktor, tytuł, miejsce wydania, wydawca, rok wydania, liczba stron.”
- Na końcu tekstu
  - Bibliografia dzieł cytowanych (w układzie: Źródła archiwalne; Opracowania; Strony internetowe). Uwaga: zarówno w przypisach, jak i Bibliografii należy podawać pełne imię/imiona autora/redaktora, a także nazwę wydawcy.
  - Nota o autorze.
- Opcjonalnie:
  - W pierwszym przypisie informacja o finansowaniu pracy z grantu, w którego ramach powstał artykuł
- Wszystkie wskazówki dotyczące szczegółowych zasad formatowania artykułu i bibliografii można znaleźć w [instrukcji wydawniczej czasopisma](#)